

Permès prohibir

Un dels lemes més simpàtics del maig francès del 68, "prohibit prohibir", ha tingut des de llavors una fortuna desigual. En l'àmbit planetari i fins i tot en l'europeu, aquest lema antitotalitari ha avançat molt en els quatre decennis. En aquest temps han caigut la major part de les dictadures que hi havia al nostre continent –entre les quals la franquista– i que estaven especialitzades precisament a prohibir. I l'esperit del Maig del 68 va contribuir a aquesta caiguda. Però al rovell de l'ou d'Europa, a les velles democràcies occidentals, el lema no ha tingut tanta sort i es pot veure encara avui a les seves societats una fal·lera prohibicionista sorprenent, unes ganes de prohibir aparentment creixents. Nosaltres vam gaudir d'una manera transcendental de la fortuna del *prohibit prohibir*, que va ajudar a fer caure la dictadura franquista, i ara patim de manera moderada les noves vocacions de prohibir coses, cada vegada més.

Curiosament, aquest abandonament del *prohibit prohibir*, aquesta vocació de fer servir el butlletí oficial per impedir als ciutadans de fer coses que feien, ha arrelat especialment entre alguns sectors ideològics que es proclamen hereus de la revolució dels costums que va representar el Maig del 68. No en tenen l'exclusiva, és clar. La fal·lera per prohibir es manté, encara que vagin canviant les religions. Prohibir en nom de Déu, en nom de la revolució, en nom de la pàtria o en nom de la preservació del planeta. S'endevinen les ganes de prohibir en els grups religiosos fonamentalistes, és clar. S'hi endevinen darrere els nostres governs occidentals, preocupats per la nostra salut i la nostra seguretat, i que per tant no ens deixen fumar ni anar a més de vuitanta per hora ni algunes altres coses menors, sempre pel nostre bé. Però s'endevina també en l'expressió pública de tota mena de minories, corrents i sindicats d'interessos, que no manen, però que s'esforcen a demanar als qui manen que ens prohibeixin més coses i que si ells tinguessin accés directe al butlletí oficial hi publicarien llistes inacabables de prohibicions. Només cal

Vicenç Villatoro



Escriptor



<http://www.sinhumos.com>

Prohibit fumar

Llei 28/2005, de 26 de desembre
(B.O.E. del 27 de desembre)

fer una ullada als fòrums anònims que hi ha per internet per veure la quantitat de gent que es deleix per prohibir coses, com més millor, en nom de tota mena de minories ètniques, culturals, religioses o ideològiques.

Repeteixo que aquesta vocació prohibicionista es reparteix per gairebé tot l'espectre polític, però sorprèn especialment quan te'l trobes en sectors d'esquerres que es proclamen paradoxalment hereus dels 68. Fa uns dies que vaig sentir per la ràdio una entrevista amb un propagandista del castrisme –no sé si era el pare de Manu Chao o Ignacio Ramonet– que justificava i aplaudia les restriccions a la llibertat d'expressió del règim de Fidel Castro, tot dient que "permetre la llibertat de premsa és com deixar que una gui-

neu entri al galliner". Per mantenir el galliner en pau, prohibir parlar, prohibir escoltar, prohibir escriure. I certament tenen raó: si deixes entrar la llibertat de paraula en una dictadura, la dictadura està condemnada, a termini mitjà. La metàfora de la guineu i del galliner és bona. Però n'hi ha que anem a favor de la guineu de la llibertat.

Diuen que la revolució del Maig del 68 va ser una revolució adolescent. Potser sí. Però eren uns adolescents que demanaven de ser tractats com a adults. Prohibir, tenir la dèria de prohibir, és precisament el contrari: tractar els adults com a adolescents. Algú, el govern, la minoria il·luminada, l'avantguarda del proletariat o de la pàtria, sap què convé als ciutadans millor que no pas els ciutadans mateix. Per tant, els prohibeix coses pel seu bé i els permet algunes altres coses també pel seu bé. Disposa de la seva llibertat. Suplanta la seva voluntat. En l'onada de prohibicionistes que circula per les nostres societats –no tan sols en l'àmbit del poder, sinó també en àmbits que per fortuna no tenen poder, però que els faria una il·lusió infinita d'exercir-lo– hi ha l'arrogància de qui creu tenir l'única veritat possible i des d'aquesta veritat sap què no han de poder fer els altres i què se'ls pot arribar a permetre que facin. Certament, les societats, per funcionar, s'han de prohibir algunes coses elles mateixes. En nom d'alguns valors i, sobretot, d'algunes convencions. Passar en vermell ha d'estar prohibit, perquè si passem en vermell acabarem en un sinistre total col·lectiu. Hi ha pactes de convivència per a viure tots plegats més bé. Jo vull creure que el *prohibit prohibir* del 68 acceptava aquestes convencions, aquests pactes. El que no acceptava és que ningú, ni el govern, ni l'estat ni cap minoria il·luminada assumís el monopoli del pensament adult i condemnés la resta de la humanitat a la infantilitat. Prohibir és això. És tractar-nos com a nens, que no saben què volen o que volen coses que no els convenen. Tornem al *prohibit prohibir*, per molt paradoxal que sigui?

"Diuen que la revolució del Maig del 68 va ser una revolució adolescent. Però eren uns adolescents que demanaven de ser tractats com a adults"